

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/95/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717210622
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5717210622.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom C. XX, J. - C. D. C., proti žalovanej: P. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, C. - G., o zaplatenie 1.072,69 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 6Csp/157/2017-80 zo dňa 13.11.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku IV. o nároku na náhradu trov konania **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšku sa rozsudku súdu prvej inštancie **n e d o t ý k a .**

Žalovaná **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 273,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 553,64 eur od 08.06.2018 do 18.06.2018, zo sumy 493,64 eur od 19.06.2018 do 30.07.2018, zo sumy 433,64 eur od 31.07.2018 do 17.09.2018, zo sumy 353,64 eur od 18.09.2018 do 17.10.2018 a zo sumy 273,64 eur od 18.10.2018 do zaplatenia, všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 80,- eur, splatných vždy k 16. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výrok I.). V časti o zaplatenie sumy 531,28 eur konanie zastavil (výrok II.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III.). Žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36,78 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobe žalobcu čiastočne vyhovel, nakoľko v časti uvedenej vo výroku rozsudku mal preukázanú jej dôvodnosť. V danom prípade je predmetnom konania nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, preto musel na niektoré skutočnosti prihliadať ex offo. Z predložených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázané, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá suma v celkovej výške 1.500,- eur, ktorú sa žalovaná zaviazala splatiť v 36 mesačných splátkach vo výške 62,12 eur. Po preskúmaní zmluvy súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti. V zmluve nie je uvedená určitým spôsobom konečná splatnosť úveru a v zmluve absentuje údaj o termíne splatnosti mesačných splátok, t.j., ktorý konkrétny deň v mesiaci sú splátky splatné. V zmluve sa nachádza iba údaj o konečnej splatnosti úveru uvedením mesiaca a roka (2/2017). Termín splatnosti splátok je uvedený v zmluvných podmienkach v bode 6.2. Uvedený spôsob

nie je postačujúci, pretože všetky podstatné náležitosti má obsahovať priamo zmluva a nie vedľajšie dokumenty, ktoré sa na zmluvu viažu. Aj keď obchodné podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, zákon nepripúšťa, aby bol tento údaj oznámený dlžníkovi takýmto spôsobom. Nie je možné, aby žalobca takúto podstatnú skutočnosť uvádzal odkazom na obchodné podmienky. V opačnom prípade žalobcovi ako dodávateľovi nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Obchodné podmienky spotrebiteľských zmlúv majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického, resp. vysvetľujúceho charakteru. Žalovaná ako spotrebiteľ nemala vedomosť o tom, ku ktorému dňu sa dostane do omeškania so splátkou, pritom s omeškaním splátok sú spojené ďalšie právne dôsledky (úroky z omeškania, predčasná splatnosť, zmluvná pokuta a podobne). Zo žaloby, ako aj z pripojených listinných dôkazov navyše nevyplýva, či žalovaná mala skutočne možnosť a časový priestor oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred podpisom zmluvy. Žalobca nepreukázal, že žalovanej podmienky zmluvy umožňovali bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Spôsob, akým bol termín splátok oznámený žalovanej, má za následok, ako keby tento údaj nebol uvedený vôbec. Vzhľadom na absenciu týchto údajov sa úver v zmysle § 11 cit. zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi teda vznikol len nárok na zaplatenie tzv. čistej istiny bez akýchkoľvek úrokov, poplatkov a iných plnení spojených s poskytnutou pôžičkou. Pôžička bola poskytnutá vo výške 1.500,- eur, ktorú žalovaná doposiaľ uhradila len čiastočne vo výške 1.226,36 eur. Žalobcovi tak vznikol nárok len na zaplatenie čistej istiny vo výške 273,64 eur (1.500 eur - 1.226,36 eur). Súd prvej inštancie súčasne zaviazal žalovanú aj na úhradu úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo súdom priznanej istiny, zohľadňujúc čiastkové úhrady žalovanej po podaní žaloby. Žalobcovi nebolo možné priznať úrok z omeškania od ním navrhovaného dátumu a v navrhovanej výške, nakoľko z predložených listinných dôkazov nebolo preukázané odoslanie výzvy na úhradu dlhu. Žalobca preukázateľne vyzval žalovanú len na úhradu dlžných splátok. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal kvalifikované doručenie výzvy na úhradu predčasne splatného dlhu. Žalovanej bola žaloba, ktorú možno považovať za výzvu na úhradu dlhu, doručená dňa 06.06.2018. Žalovaná tak mohla plniť až nasledujúci deň, t. j. 07.06.2018 a do omeškania sa dostala dňom 08.06.2018, kedy bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0 %. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie vo zvyšnej časti žalobu zamietol. V časti uvedenej vo výroku II. rozsudku súd prvej inštancie konanie zastavil, nakoľko žalobca zoberal žalobu v tejto časti späť a takýto dispozitívny úkon mu prislúchal. Zároveň s prihliadnutím na žalovanou deklarované majetkové pomery a súhlas strán sporu, súd prvej inštancie povolil žalovanej splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach vo výške 80,- eur. U žalobcu ako právnickej osoby nedôjde povolením splátok k výraznému zásahu do jeho majetkových práv, k čomu by naopak mohlo dôjsť na strane žalovanej v prípade, ak by bola povinná uhradiť dlh v celosti. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že úspešnejšiemu žalobcovi priznal voči žalovanej pomerný nárok na náhradu trov konania. Úspech žalobcu v konaní je v rozsahu 68,39 % a jeho neúspech 31,61 %. Čistý úspech žalobcu tak predstavuje 36,78 %. Žalobca bol úspešný aj v časti zastavenia konania o zaplatenie sumy 460,- eur, nakoľko k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalovanej. Bol však neúspešný v časti zastavenia konania o zaplatenie sumy 71,28 eur.

3. Voči výrokom III. a IV. citovaného rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zaviazá žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 267,77 eur, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne od 18.10.2018 do zaplatenia a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči žalovanej. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie síce správne zistil, že zmluva v čl. VI. bod 6.2. obsahuje dojednanie o splatnosti jednotlivých splátok k 20. dňu v mesiaci, avšak toto dojednanie bez akéhokoľvek odôvodnenia určil za dojednanie vo vedľajšom dokumente a nie v zmluve. Splatnosť jednotlivých splátok je dojednaná priamo v zmluve, a preto mal súd prvej inštancie žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

4. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379, § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP vo výroku III., ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku IV. o trovách konania. Vo zvyšku sa rozsudku súdu prvej inštancie nedotkol.

6. Odvolanie žalobcu krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné.

7. Niet pochybností a nespochybňuje to ani jedna zo strán sporu, že predmetný zmluvný vzťah medzi sporovými stranami založený Zmluvou o poskytnutí najľahšej pôžičky zo dňa 10.02.2014 je vzťahom spotrebiteľským. Právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovanou, ktorá je fyzickou osobou. V nadväznosti na uvedené okresný súd správne posudzoval, či predmetná zmluva obsahuje náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z..

8. Oboznámiac sa s obsahom úverovej zmluvy, konkrétne článkom V., dospel aj odvolací súd k záveru, že termín konečnej splatnosti úveru nebol postačujúcim spôsobom určený tak, aby spotrebiteľ mal možnosť bez akýchkoľvek pochybností vedieť, ktorý deň je termínom konečnej splatnosti úveru.

9. Doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru sú upravené v zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu v bode V. tak, že termín konečnej splatnosti je 2/2017.

10. Zmyslom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „ZSÚ“) je, aby bol spotrebiteľ už pri podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere informovaný o konečnej splatnosti úveru, t.j. o tom, dokedy mu bude trvať povinnosť splácať istinu, úroky a iné poplatky. Vyžaduje sa, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola upravená časová špecifikácia konečnej splatnosti úveru vo forme uvedenia konkrétneho dňa, pričom je úlohou poskytovateľa úveru - veriteľa, aby vstupné údaje (deň poskytnutia úveru, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok) premietol do konkrétneho časového údaja, ktorý bude predstavovať dátum konečnej splatnosti úveru. Tento údaj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzatvorenia zmluvy a počtu splátok, ale spotrebiteľ musí už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy, ktorým dňom dôjde ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (obdobne napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/465/2015 zo dňa 29.01.2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/140/2018 zo dňa 27.06.2018, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/160/2018 zo dňa 31.07.2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/1546/2014 zo dňa 22.10.2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 151/2012 zo dňa 19. septembra 2012).

11. Konečná splatnosť úveru teda musí byť presne určená, konkrétnym dátumom splatnosti (deň, mesiac, rok). Zákonodarca tým kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa, ktorému musí byť zo znenia v zmluve zrejmé, kedy presne nastane posledný deň splatnosti úveru. Vyplýva to aj z jazykového výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere. Predmetné ustanovenie jednoznačne pojednáva o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda o jednom konkrétnom termíne. V opačnom prípade by bola zákonná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ustanovená nadbytočne. Ak by zákonodarca považoval za postačujúce uviesť v zmluve údaje, z ktorých sa dajú iné informácie zistiť, alebo vypočítať, tak by to tak uviedol.

12. Je v rozpore s princípmi ochrany spotrebiteľa, ak žalobca predložil žalovanej ako spotrebiteľovi zmluvu, ktorej náležitosti nie sú na prvý pohľad zrejmé a konkrétne a vyžadujú na zistenie podstatných otázok výpočty alebo dohady. Ako odvolací súd už vyššie uviedol, iba samotná dedukcia termínu konečnej splatnosti nepostačuje pre naplnenie ustanovenia § 9 ods. 1 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. Vzhľadom na uvedené pre spotrebiteľa nie je možné bez väčších ťažkostí a s istotou identifikovať termín konečnej splatnosti úveru, resp. aj doby trvania úveru, čo má vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku.

13. Na podporu už uvedenej argumentácie odvolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Ide o základné výkladové pravidlo, v zmysle ktorého v prípade, ak vzniknú pochybnosti, bude platiť priaznivejší výklad obsahu zmluvy v prospech spotrebiteľa. Priaznivejším výkladom zmluvy je v tomto prípade to, že termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru je konkrétne vopred pevne stanovený deň, pričom tento nemožno odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzatvorenia zmluvy a počtu splátok. Spotrebiteľ musí už pri uzavretí zmluvy presne vedieť, teda bez akýchkoľvek matematických operácií, kedy, ktorým konkrétnym dňom je určený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

14. Keďže zákon č. 129/2010 Z. z. sankcionuje absenciu čo i len jednej z náležitostí upravených v § 9 ods. 2 bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, už samotné neuvedenie konečného termínu splatnosti odôvodňuje záver, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov.

15. Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu žalobcu, ktorou namietal záver súdu prvej inštancie, že dojednanie v čl. VI. bod 6.2. o splatnosti splátok je dojednanie vo vedľajšom dokumente a nie v zmluve, odvolací súd zdôrazňuje, že údaje určujúce základné parametre poskytnutého spotrebiteľského úveru požadované kogentnými ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch musia byť uvedené v zmluve. V danom prípade zmluva neobsahuje termín splatnosti jednotlivých splátok tak, ako je to upravené v § 9 ods. 2 písm. k/ ZSÚ. V zmluve v ustanovení čl. V. Pôžička, ktoré upravuje základné parametre pôžičky, nie je uvedený dátum prvej splátky, ani konkrétne dátumy ostatných splátok. Text spotrebiteľskej zmluvy má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný, logicky usporiadaný. Súčasťou tejto zmluvy v čl. IX. sú zmluvné podmienky, ktoré majú nesporne povahu všeobecných obchodných podmienok, ktoré majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednania, ktoré majú byť uvedené v základných ustanoveniach zmluvy. Pokiaľ tak dodávateľ neurobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené závery odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania, ktorý tiež vykazuje vecnú správnosť, potvrdil.

17. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

18. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 396 ods. 1 CSP s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešným účastníkom odvolacieho konania bola žalovaná, ktorej tak vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

20. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)